

Program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej im. Osadników Ziemi Mirskiej w Mirsku
w roku szkolnym 2023/2024

I. Podstawy prawne programu:

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)

II. Założenia programu:

1. Program w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i wyboru zawodu.
2. Program jest częścią działań dydaktyczno-wychowawczych szkoły.
3. Adresatami programu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające.
4. Uczeń po zrealizowaniu działań przewidzianych w programie wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.
5. Program zakłada, że wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia, na który mają wpływ: wiedza dotycząca wymagań związanych z zawodami i rynkiem pracy, cechy osobowościowe jednostki takie jak: temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki.
6. Działania w ramach Programu są systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu.
7. Program ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

III. Cele ogólne

1. Organizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w szkole podstawowej.
2. Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnej decyzji szkolnej i zawodowej.
3. Kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie.
4. Wspieranie nauczycieli w wypełnianiu zadań z zakresu doradztwa zawodowego.
5. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
6. Stworzenie środowiska, sieci współpracy na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.

IV. Cele szczegółowe (rezultaty):

1. Uczniowie: poznają swoje możliwości, zainteresowania, uświadamiają sobie swoje cechy charakteru, predyspozycje, rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych; wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty; mają większą motywację do nauki, mają świadomość wykorzystania nauki w praktyce, znają strukturę szkolnictwa, umieją dobrze się zaprezentować, znają zasady dobrej komunikacji i sposoby radzenia sobie ze stresem.

2. Nauczyciele: współrealizują wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w szkole, potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, rozwijają ich talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje; wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów; włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
3. Rodzice: znają strukturę szkolnictwa, znają predyspozycje zawodowe swojego dziecka, znają czynniki ważne przy wyborze szkoły, angażują się w pracę doradcą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, hobby, zainteresowania).

V. Przewidywane rezultaty

1. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

Nauczyciele:

- potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy,
- rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy,
- potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
- poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego,
- znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole podstawowej,
- potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami,
- wychowawcy klas znają zdolności i predyspozycje swoich uczniów (uzdolnienia, ograniczenia zdrowotne);
- wychowawcy klas znają zainteresowania uczniów i ich hobby;
- znają bazę danych o szkołach, zasadach rekrutacji i preorientacji zawodowej.

2. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

Uczniowie:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu,
 - potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej,
 - potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony,
- znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat,
- potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe,
 - potrafią dokonać adekwatnej samooceny;
 - potrafią rozpoznać swoje mocne i słabe strony;
 - potrafią wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności;
 - potrafią racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno-zawodową;
 - potrafią dostosować się do zmian;
 - potrafią analizować źródła informacji edukacyjno-zawodowej;
 - potrafią wybrać szkołę ponadpodstawową, zgodną z jego zainteresowaniami;

- potrafią współpracować w zespole;
- potrafią sporządzać CV i list motywacyjny;
- potrafią skutecznie się zaprezentować;
- potrafią zachować się asertywnie;
- potrafią dopasować kompetencje do zawodu;
- potrafią sprawnie się komunikować;
- potrafią przewidzieć skutki działań.

3. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

Rodzice:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko,
- rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka,
- znają świat pracy i ofertę szkolnictwa ponadpodstawowego,
- potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka,
- potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji,
- znają zainteresowania swojego dziecka,
- potrafią wyjaśnić dziecku konsekwencje niewłaściwych wyborów;
- pomagają mądrze planować przyszłość edukacyjno-zawodową swojego dziecka;
- wiedzą, gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów,
- wiedzą, gdzie szukać wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka.

VI. Metody i formy realizacji działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego

Symbol metody/formy	Opis metody/formy	Symbol metody/formy	Opis metody/formy
ZZ	Zajęcia zabawowe	PG	Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej
OR	Odtwarzanie ról i scenek	IZ	Prowadzenie gazetek szkolnych, tablicy informacyjnej zawodoznawczej, internetowej szkolnej bazy informacyjnej
ZW	Zajęcia warsztatowe	WZ	Organizowanie wycieczek zawodoznawczych, udział w edukacyjnych wizytach studyjnych w zakładach pracy – poznawanie określonych grup zawodowych, np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik samochodowy, stolarz, sklep internetowy.
MZ	Wykorzystanie materiałów źródłowych: czasopisma, poradniki, informatory, ulotki, strony internetowe itp.	KK	W zakresie wyboru zawodu, zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia: badania ankietowe, sondaże diagnostyczne, wywiady, rozmowy uczniów z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami
OK	Udział w olimpiadach i konkursach	AD	Analizowanie dokumentacji uczniów (opinie z poradni, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o stanie zdrowia determinujące wybór zawodu)
AW	Udział w akcjach wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów – np. „Przegląd talentów”, wystawy prac, prezentacje zdjęć, filmów	DS	Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp
PI	Poradnictwo indywidualne, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów, udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych rodzicom uczniów	IW	Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy Ochotniczych Hufców Pracy, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości, organizacje zrzeszające pracodawców itp.
DO	Informacje o spotkaniach i udział uczniów w dniach otwartych szkół średnich	ZG	Zajęcia z uczestnictwem zaproszonych gości – przedstawicieli różnych zawodów.

VII. Realizacja treści programowych z doradztwa zawodowego

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Klasy I-III			
Poznanie siebie			
Uczeń opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać: <ul style="list-style-type: none"> Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania. 	ZW, PG, OR	kl. II - II semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób: <ul style="list-style-type: none"> Brawo ja! – prezentacja własnych talentów. 	AW, IZ	kl. II-III – I semestr	Wychowawca oddziału klasowego, rodzice
Uczeń podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi: <ul style="list-style-type: none"> Hobby moich rodziców. Fryderyk Chopin. Jak rozwijają się zainteresowania? 	OR, ZG	kl. I-II - maj 2024	Wychowawca oddziału klasowego,
Uczeń podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych Obszarach: <ul style="list-style-type: none"> Gala talentów – jesteśmy mistrzami. 	ZZ, AW	kl. II-III – koniec II semestru	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. <ul style="list-style-type: none"> Słodka matematyka. 	ZZ, ZW, PG	kl. II-III – II semestr	Wychowawca oddziału klasowego, wychowawca świetlicy
Świat zawodów i rynek pracy			
Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie: <ul style="list-style-type: none"> Znamy różne zawody i ich specyfikę. Kto buduje dom? 	ZZ, OR, ZW	kl. I-III - cały rok szkolny	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach: <ul style="list-style-type: none"> Miasteczko zawodów. Zawód moich rodziców. W centrum handlowym. 	PG, ZG, WZ	Kl. I-III – cały rok szkolny	Wychowawca oddziału klasowego

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Uczeń opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach: <ul style="list-style-type: none"> • Wycieczka do ... np. piekarni • Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły. 	WZ, MZ	Kl. II-III – II semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje: <ul style="list-style-type: none"> • Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w ... • Halo! Usterka! Szukam pracy. 	ZG, IZ, OR	kl. I- cały rok szkolny	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu: <ul style="list-style-type: none"> • Moja mama wszystko potrafi. • Moje życie to pasja. 	ZZ, ZW, PG	kl. I-II- cały rok szkolny	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny: <ul style="list-style-type: none"> • Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego. 	ZW, PG, ZG	kl. I-III – II semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
Uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> • Po co się uczyć? 	PG, ZW	kl. I – I semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń wskazuje treści, których lubi się uczyć: <ul style="list-style-type: none"> • Miłośnik to ja i ty. 	PG	kl. II-III – II semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich: <ul style="list-style-type: none"> • Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem. 	MZ, ZW	kl. II-III – I semestr	Wychowawca oddziału klasowego, wychowawca świetlicy

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić: <ul style="list-style-type: none"> • Kim będę gdy dorosnę? • Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? 	ZZ, PG, IZ	kl. II-III- cały rok szkolny	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą: <ul style="list-style-type: none"> • Jak zmieścić dzień w słoju? 	ZZ	Kl. III – I semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu: <ul style="list-style-type: none"> • Jutro pojedziemy daleko. 	ZW, PG, MZ	kl. II-III – II semestr	Wychowawca oddziału klasowego
Klasy IV-VI			
Poznawanie własnych zasobów			
Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje: <ul style="list-style-type: none"> • Ja to znaczy kto? • Co to są zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje? 	OR, ZW, AW, PI, PG	I semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawca klasy
Uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia: <ul style="list-style-type: none"> • Moc jest ze mną – ja też jestem supermanem? • Jasełka. 	OR, ZW, AW, PI, PG	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawca klasy
Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień kreatywnych pasjonatów. • Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego. • Konkurs matematyczny. 	ZW, OK, PG, KK, MZ	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
Uczeń prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień kreatywnych pasjonatów. • Dzień Mistrza. 	ZW, AW, IŻ, MZ	cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele Rodzice

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Świat zawodów i rynek pracy			
<p>Uczeń wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych. • Zawodowy idol – czy Picasso też był kiedyś dzieckiem? • Zawodowy idol – czy płotki biegają przez płotki? • Kucharz, kelner dwa bratanki czyli o podobieństwie zawodów. 	OR, ZW, PI, PG	cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
<p>Uczeń opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu Człowieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po co mi ta praca? • Zawody moich ulubionych bohaterów. • Od projektu do produktu. 	OR, ZW, PI, PG	I semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
<p>Uczeń podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych. • Wybieram ten zawód, bo ... 	OR, ZW, PI, PG, MZ, WZ	I semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
<p>Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przybory i narzędzia w naszym otoczeniu. • I ty możesz zostać McGyverem. 	ZW, PG, WZ, ZG	II semestr	Organizatorzy warsztatów Organizatorzy wycieczek Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotowi
<p>Uczeń wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieniądz – co to jest? • Jak oszczędzić pierwszy milion? 	ZW, MZ, PG	II semestr	Nauczyciele przedmiotów

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
<p>Uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? • Metody i techniki uczenia się. • Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się. • Umiejętności – od przeszłości do przyszłości. 	MZ, AW, PI, PG, IZ	I semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
<p>Uczeń wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć: Kolorowa podróż po świecie edukacji.</p>	PI, PG, OK	cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas Rodzice
<p>Uczeń samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie informacji w internecie na temat zawodów. • Przygotowanie referatu. 	MZ, IŻ, OK, AW	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
<p>Uczeń opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciekawy gość – spotkanie z przedstawicielem wybranego zawodu. 	ZW, OR, AW, PI, PG, IŻ, KK, DS, IW	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas Rodzice Pedagog szkolny
<p>Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zawody w mojej rodzinie. • Zawody na przestrzeni wieków. • Gotowi? Trzy, dwa, jeden, smart! 	ZW, PI, PG, AD	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas
<p>Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dydaktyczna gra zawodoznawcza. • Metody podejmowania decyzji. 	OR, ZW, PG, KK, AD	II semestr	Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy klas Rodzice

Klasy VII-VIII			
Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznanie własnych zasobów			
Uczeń określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> Zdrowie a praca. 	MZ, PL, WZ, ZG	I semestr	Doradca zawodowy, przedstawiciele różnych grup zawodowych, wychowawcy klas
Uczeń rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe): <ul style="list-style-type: none"> Moje umiejętności – moje sukcesy. Zdolności i uzdolnienia. Ja w moich oczach. Ja w oczach innych. Temperament jak z bajki. 	ZW, OK, AW, PL, KK, AD	I semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, rodzice, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, pedagog szkolny, lekarz rodzinny
Uczeń dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł: <ul style="list-style-type: none"> Moje portfolio i e-portfolio. 	OR, ZW, AW, PI, KK,	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, Nauczyciele przedmiotów, rodzice
Uczeń rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych: <ul style="list-style-type: none"> Ograniczenia czy możliwości? 	OR, ZW, PI, KK, ZG	I semestr	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy klas, rodzice, spotkanie z przedstawicielami różnych grup zawodowych
Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej: <ul style="list-style-type: none"> Czy i ja mogę być bohaterem? 	ZW, OR, PI, ZG, KK	I semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
Uczeń określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji: <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznają swoje aspiracje. 	ZW, AW, PI, KK, ZG	I semestr	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy klas, rodzice, spotkanie z przedstawicielami różnych grup zawodowych

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Uczeń określa własną hierarchię wartości i potrzeb: Jakie wartości są dla mnie ważne?	ZW, AW, PI, KK, ZG	I semestr	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy klas, rodzice, spotkanie z przedstawicielami różnych grup zawodowych
Świat zawodów i rynek pracy			
Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania: <ul style="list-style-type: none"> • Zawody wokół nas. • „W roli głównej ...” – wywiad z przedstawicielem zawodu. • W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...? • Startujemy zawodowo – zawodoznawcza liga klas. • Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców. • Nowe zawody na rynku pracy. • Marzenia do spełnienia. 	ZW, PI	cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Uczeń porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców: <ul style="list-style-type: none"> • Moje zasoby a oczekiwania pracodawców. 	ZW, PI	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Uczeń wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> • Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy? 	MZ	I semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy
Uczeń uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka: <ul style="list-style-type: none"> • Praca jako wartość w życiu człowieka. 	ZW, PI	I semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Uczeń analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy: <ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat – wstępem do kariery. 	ZW, PI	I semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Uczeń wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową: <ul style="list-style-type: none"> • Etyka zawodowa. 	ZW, PI	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Uczeń dokonuje autoprezentacji: <ul style="list-style-type: none"> Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie. 	ZW, PG	II semestr	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi
Uczeń charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu? 	IW, DS	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji: <ul style="list-style-type: none"> Analiza ofert szkół ponadpodstawowych. 	MZ	II semestr	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas
Uczeń analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów: <ul style="list-style-type: none"> Zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych. 	MZ	II semestr	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas
Uczeń charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej: <ul style="list-style-type: none"> W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy? Wybieram zawód czy szkołę? Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda. 	MZ	II semestr	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas
Uczeń określa znaczenie uczenia się przez całe życie: <ul style="list-style-type: none"> Jak długo uczymy się? 	MZ	II semestr	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
Uczeń dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym: <ul style="list-style-type: none"> Jak wybrać szkołę? 	MZ, PI, DO, WZ, KK, AD, IW	II semestr	Doradca zawodowy, rodzice, wychowawcy, PPP, PUP
Uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby: <ul style="list-style-type: none"> Kim chcę zostać w przyszłości? 	ZW, MZ, PI, KK	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, rodzice

Tematyka działań, z uwzględnieniem treści programowych	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<p>Uczeń identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, wyjaśnia w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu? 	PI, MZ, IZ	II semestr	Doradca zawodowy, wychowawcy klas
<p>Uczeń planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy? 	MZ, PI, DO, KK, IW,	cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, PPP, OHP, PUP, centra informacji i planowania kariery zawodowej

❖ *Scenariusze do proponowanych tematów są dostępne na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz>)*

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Moje plany i marzenia.
2. Zdrowie a praca.
3. Zdolności i uzdolnienia.
4. Moje zainteresowania.
5. Mocne i słabe strony.
6. Współpraca w grupie-jestem częścią zespołu.
7. Zawody wokół nas.
8. Zawód, który do mnie pasuje.
9. Zawody przyszłości.
10. System edukacji.

Tematyka zajęć w klasie 8

1. Moja hierarchia wartości.
2. Temperament a wybór zawodu.
3. Moje zasoby a wymagania pracodawców.
4. Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru.
5. Zawody przyszłości.
6. Jak radzić sobie ze stresem?
7. Jak długo uczymy się?
8. Wolontariat – wstępem do kariery.
9. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie.
10. Jak wybrać szkołę? Warunki rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych, organizują spotkania z osobami o różnych zawodach np. górnicy, policjanci.

Nauczyciele zajęć komputerowych prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomaga uczniom klas szóstych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania,

ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu. Organizują wycieczki krajoznawcze, zapoznają z kulturą i zwyczajami panującymi w danym kraju.

Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele historii informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają stworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciele muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczą gry na instrumentach.

Nauczyciele plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciele bibliotekarze prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępniają ulotki o szkołach.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

VIII. Instytucje wspierające realizację programu:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji w Lwówku Śląskim,
2. Powiatowy Urząd Pracy w Lwówku Śląskim,
3. Szkoły ponadpodstawowe z okolicy,
4. Zakłady pracy i przedsiębiorstwa z okolicy